

Inleiding

Het ziekenhuis is voor kinderen en voor vele volwassenen een spannende plaats. Wat gaat er gebeuren? Wie krijg ik te zien? Zijn de mensen die in het ziekenhuis werken wel vriendelijk? Doe ik het wel goed? En vooral: zal het pijn doen? Het is dan ook totaal niet vreemd dat kinderen vaak angstig zijn voorafgaand aan of tijdens een ziekenhuisbezoek. Met hun beperkte levenservaring en grote fantasie wordt het ziekenhuis extra spannend. Ze kunnen geen goede inschatting maken van wat hen te wachten staat.

We staan lang niet altijd genoeg stil bij de angst van kinderen. Pas wanneer kinderen uit angst niet meewerken aan een onderzoek of behandeling, besteden we aandacht aan angst. Maar hadden we niet al veel stappen eerder moeten nadenken over de beleving van het kind? Doen we op het moment dat het kind uit angst weigert, de juiste dingen? Staan we genoeg stil bij het kind? Hoe eng is het om iets te moeten doen waarvan je niet weet hoe het zal verlopen en wat mogelijk pijn doet? Gelukkig is er veel verbeterd in de loop van de tijd en is er tegenwoordig wel aandacht voor de mogelijke angst van het kind, maar alert zijn op angst en alert blijven is belangrijk.

Natuurlijk is het voor het kind zelf fijn als het minder angstig is, maar ook voor de professional heeft het voordelen. De behandeling verloopt sneller, gemakkelijker en vaak met minder pijnmedicatie. Een angstig kind kan ervoor zorgen dat de professional zelf meer stress ervaart, waardoor er onnauwkeuriger kan worden gewerkt en de effectiviteit van een

behandeling kan verminderen (Van Linden van den Heuvell, 1994). Het is dus voor iedereen van belang om te werken aan angstreductie.

Het omgekeerde komt ook voor. Ouders die iets te veel oog hebben voor de mogelijke angst van hun kind en hierdoor onderschatten wat hun zoon of dochter kan. Het kind wordt dan soms gehinderd door het gedrag van de ouders. Ook daarbij staan we stil in dit boek.

Dit is vooral een praktisch boek. Natuurlijk starten we vanuit theorie, maar vervolgens geven we uitleg over hoe er in de praktijk gewerkt kan worden aan het verminderen van angst, pijn en discomfort. We geven tips waarmee snel gestart kan worden.

Het boek is bedoeld voor kinderverpleegkundigen en medisch-pedagogische zorgverleners, maar eigenlijk ook voor ieder ander die werkzaam is in een ziekenhuis en kinderen als patiënt heeft. Daarnaast kan het ook voor medewerkers van (para)medische praktijken waar kinderen komen, waardevol zijn om te lezen. Eigenlijk voor iedereen die met kinderen werkt in een medische setting.

In dit boek wordt er geregeld gesproken over ouders; dit kan gelezen worden als verzorgers van een kind. Waar ziekenhuis staat, kan ook (para-) medische kliniek worden gelezen.